

ISSN (Print)2616-6887
ISSN (Online) 2617-605X

ВЕСТНИК
ЕВРАЗИЙСКОГО
НАЦИОНАЛЬНОГО
УНИВЕРСИТЕТА
ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА

BULLETIN
of
L.N. GUMILYOV
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР. АЙМАҚТАНУ. ШЫҒЫСТАНУ. ТҮРКІТАНУ сериясы

POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES.
TURKOLOGY Series

Серия **ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ.**
ТЮРКОЛОГИЯ

№ 2 (127)/2019

1995 жылдан бастап шығады
Founded in 1995
Издается с 1995 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Нұр-Сұлтан, 2019
Nur-Sultan, 2019
Нур-Султан, 2019

Бас редакторы
Нургазина Р.А.
с.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары
Бас редактордың орынбасары

Нечаева Е.Л., с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Әбішева М.М., т.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абжаппарова Б.Ж.	т.ғ.д. (Қазақстан)
Азмуханова А.М.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Түркия)
Әбдуәлиұлы Б.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Әлібекұлы А.	ф.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Әлиева С.К.	т.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Бирюков С.В.	с.ғ.д., проф. (Ресей)
Габдулина Б.А.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Грегори Глиссон	PhD д-ры, проф. (Германия)
Дәркенов К.Г.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Дронзина Т.	с.ғ.д., проф. (Болгария)
Дүйсембекова М.К.	с.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Жолдыбалына А.С.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Жолдасбекова А.Н.	с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Звонарева Л.У.	т.ғ.д., проф. (Ресей)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ирфан Шахзад	PhD д-ры (Пакистан)
Каиржанов А.К.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кайыркен Т.З.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кожирова С.Б.	с.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Конкобаев К.	ф.ғ.к., проф. (Қырғыз Республикасы)
Копежанова Д.Е.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Ласлу Марац	PhD д-ры, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	PhD д-ры (Иран)
Невская И.А.	PhD д-ры (Германия)
Нұрбаев Ж.Е.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Октай Танрисевер	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Оспанова А.Н.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Пунит Гаур	PhD д-ры, проф. (Индия)
Пауло Ботта	PhD д-ры, проф. (Аргентина)
Рыстина И.С.	PhD д-ры (Қазақстан)
Сейт Али Авджу	PhD д-ры (Түркия)
Сомжүрек Б.Ж.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Тәштемханова Р.М.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Хасрет Чомак	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Шаймердинова Н.Г.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Сәтпаев к-сі, 2, 349 б.

Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Жауапты хатшы, компьютерде беттеген: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы.

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР, АЙМАҚТАНУ, ШЫҒЫСТАНУ, ТҮРКІТАНУ сериясы

Меншіктенуші: ҚР БҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМҚ

Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде тіркелген. 25.05.18 ж. № 17125-

Ж -тіркеу куәлігі

Мерзімділігі: жылына 4 рет

Тиражы: 35 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қажымұқан к-сі, 13/1, тел.: +7(7172)709-500

(ішкі 31-434)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief

Roza Nurtazina

Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief
Deputy Editor-in-Chief

Yelena Nechayeva, Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)

Madina Abisheva, Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Bekzhan Abdualiuly	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Bibikhadisha Abzhapparova	Doctor of Historical Sciences (Kazakhstan)
Aiman Azmukhanova	Can. of Historical Sciences (Kazakhstan)
Akzhigit Alibekuly	Can. of Philology, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Saule Aliyeva	Can. of Historical Sciences, Prof (Kazakhstan)
Anar Somuncuoglu	Assoc.Prof. (Turkey)
Sergey Biryukov	Doctor of Political Sciences, Prof.(Russia)
Kurmangali Darkenov	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan)
Tatyana Dronzina	Doctor of Political Sciences, Prof.(Bulgaria)
Maira Dyussebekova	Can. of Political Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Bagysh Gabdulina	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Gregory Glisson	PhD, Prof. (Germany)
Hasret Çomak	PhD, Prof. (Turkey)
Shakir Ibrayev	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Irfan Shahzad	PhD (Pakistan)
Abai Kairzhanov	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Tursynkhan Kaiyrken	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Kadyraly Konkobayev	Can. of Philology, Prof. (Kyrgyzstan)
Svetlana Kozhirova	Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Danagul Kopezhanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
László Marác	PhD, Prof. (Netherlands)
Mandana Tishehyar	PhD in International Studies (Iran)
Irina Nevskaya	PhD (Germany)
Zhaslan Nurbayev	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan),
Aigerim Ospanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Oktay Tanrisever	PhD, Prof. (Turkey)
Punit Gaur	PhD, Prof. (India)
Paulo Botta	PhD, Prof. (Argentina)
Indira Rystina	PhD (Kazakhstan)
Seyit Ali Avcu	PhD (Turkey)
Baubek Somzhurek	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Raihan Tashtemkhanova	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Nurila Shaymerdinova	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Akbota Zholdasbekova	Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Alua Zholdybalina	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Lola Zvonareva	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Russia)
Zimonyi István	Prof. (Hungary)

Editorial address: 2, Satpayev str., of.349, Nur-Sultan city, Kazakhstan, 010008

Tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Responsible secretary, computer layout: Yelena Izteleuova

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES. TURKOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan

Registration certificate No. 17125-Ж from 25.05.2018

Periodicity: 4 times a year

Circulation: 35 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Nur-Sultan, Kazakhstan 010008; tel.: +7(7172) 709-500 (ext.31-434)

© L.N.Gumilyov Eurasian National University

Главный редактор
Нургазина Р.А.
д.полит.н., проф. (Казахстан)

Зам. главного редактора
Зам. главного редактора

Нечаева Е.Л., к.полит.н., проф. (Казахстан)
Абишева М.М., к.ист.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абдуалиулы Б.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Абжаппарова Б.Ж.	д.ист.н. (Казахстан)
Азмуханова А.М.	к.ист.н. (Казахстан)
Алибекулы А.	к.ф.н., доцент(Казахстан)
Алиева С.К.	к.ист.н., проф. (Казахстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Турция)
Бирюков С.В.	д.полит.н., проф. (Россия)
Габдулина Б.А.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Грегори Глиссон	д-р PhD, проф. (Германия)
Даркенов К.Г.	к.и.н. (Казахстан)
Дронзина Т.	д.полит.н., проф. (Болгария)
Дюсембекова М.К.	к.полит.н., доцент (Казахстан)
Жолдыбалина А.С.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Жолдасбекова А.Н.	к.полит.н., проф. (Казахстан)
Звонарева Л.У.	д.ист.н., проф. (Россия)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ирфан Шахзад	д-р PhD (Пакистан)
Каиржанов А.К.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Кайыркен Т.З.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Кожирова С.Б.	д.полит.н., проф. (Казахстан)
Конкобаев К.	к.ф.н., проф. (Кыргызстан)
Копежанова Д.Е.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Ласлу Марац	д-р PhD, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	д-р PhD (Иран)
Невская И.А.	д-р PhD (Германия)
Нурбаев Ж.Е.	к.и.н. (Казахстан)
Октай Танрисевер	д-р PhD, проф. (Турция)
Оспанова А.Н.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Пунит Гаур	д-р PhD, проф. (Индия)
Пауло Ботта	д-р PhD, проф. (Аргентина)
Рыстина И.С.	д-р PhD (Казахстан)
Сейт Али Авджу	д-р PhD (Турция)
Сомжурек Б.Ж.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Таштемханова Р.М.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Хасрет Чомак	д-р PhD, проф. (Турция)
Шаймердинова Н.Г.	д.ф.н., проф. (Казахстан)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сатпаева, 2, каб. 349

Тел.: +7(7172) 709-500 (вн. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Ответственный секретарь, компьютерная верстка: Е.А. Изтелеуова

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева.
Серия: ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ. ТЮРКОЛОГИЯ
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан
Регистрационное свидетельство № 17125-Ж от 25.05.18 г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 35 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: +7(7172)709-500 (вн.31-434)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

МАЗМҰНЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР

<i>Айтбаев Д.Е., Габдулина Б.А.</i> Үкіметтік емес сектордың мемлекет ісіне араласуының әлемдік тәжірибелері.....	10
<i>Арын Е.М., Арин Р.С.</i> Мемлекеттік орган мен қоғамның коммуникативті қатынасының институционалды негіздері: қалыптастырудың қазақстандық тәжірибесі.....	17
<i>Байсултанова К.Ш.</i> Қазіргі трансұлттық үдерістер және еліміздің ұлттық қауіпсіздігі.....	31
<i>Жанпейісова Қ.Д., Бюлегенова Б.Б., Габдулина Б.А.</i> Рухани жаңғыру процесіндегі қоғамның саяси мәдениетінің қалыптасуы мен дамуы.....	37
<i>Ли Ян</i> Шыңжаңдағы дін: тарих және қазіргі заман.....	45
<i>Насимов М.Ө.</i> Ұлттық сана және оның негізгі түсініктері.....	53
<i>Өтеғұлов О.Ж., Бюлегенова Б.Б., Шерьязданова Г.Р.</i> Ядролық баланс: таралу мен тежелу.....	61
<i>Тажибаяев Р.И.</i> АҚШ-тың Еуропа Одағына қатысты ұстанған саясаты.....	69

АЙМАҚТАНУ

<i>Мовкебаева Г.А., Бимагамбетова Ж.Т., Тоғузбаева А.К., Юрлова Д.А.</i> ЕО-ЕАЭС-СРЭБ: Еуразиялық кеңістіктегі энергетикалық саясатты дамытудағы акторлар мүдделері.....	86
<i>Шенин А.С., Оспанова А.Н., Изтелеуова Е.А.</i> АҚШ Ауғанстанда: Американдық истеблишменттегі ішкі консенсустық жоқтығы және түсініксіз перспективалар.....	93

ШЫҒЫСТАНУ

<i>Ахметова А.Т., Әлібекұлы А.</i> АСЕАН (ОШАЕА) мен Корея Республикасының экономикалық серіктестігі: даму үдерісі мен келешегі.....	99
<i>Еркін Ә.С., Абжаппарова Б.Ж.</i> Оңтүстік Кореяның сыбайлас жемқорлыққа қарсы «OPEN» бағдарламасы.....	109
<i>Ильясова З.С., Кенбаев Ш.О.</i> Араб ұлты метаэтникалық қоғамдастық ретінде.....	117
<i>Қунанбаева Г.А., Кайыркен Т.З.</i> Шыңжаң өлкесіндегі буддизм ескерткіштері және оларды зерттеудегі қытай тарихнамасы.....	126
<i>Құрманғали Г.Қ.</i> Судан мәдениетіндегі туризмнің орны: тарихы мен қазіргі жағдайы.....	134
<i>Таирова Н.Р.</i> «Цифрлы Қазақстан» және «Цифрлы Жібек Жолының» жүзеге асырылуы. Бір шынжырдың түйіні: киберқауіпсіздіктің мәселелері.....	142

ТҮРКІТАНУ

<i>Әбдуәли Б.</i> Қазақ тіліндегі Ә дыбысының шығу тарихы.....	151
<i>Алимбеков Р.Ж.</i> Тарихи деректердегі Қорқыт және оның дәуірі.....	157
<i>Бастамитова А.Т.</i> Түркі халықтарының жылқыға байланысты дәстүрлі ойындары.....	165
<i>Қусаинова А.Б.</i> Түркі тілдеріндегі «итке» қатысты паремиялардың ерекшеліктері.....	172
<i>Сайтұлла Моллақаназатұлы</i> Қарахан мемлекеті тұсындағы алғашқы Құран аудармасы.....	177
<i>Ярыгин С.А., Каликов Р.К.</i> Қазақстандағы ноғайлықтардың тарихының негізгі кезеңдері.....	185

CONTENTS

POLITICAL SCIENCE

<i>Aitbayev D.E., Gabdulina B.A.</i> Global experience of non-government sector participation in public affairs.....	10
<i>Aryn Y.M., Aryn R.S.</i> Institutional Fundamentals of Communicative Relations of State Bodies and Society: Experience of Kazakhstan.....	17
<i>Baisultanova Ch.K.</i> Modern Transnational Processes and National Security of the Country.....	31
<i>Zhanpeïssova K.D., Byulegenova B.B., Gabdulina B.A.</i> The formation and development of political culture in the process of spiritual revival of society.....	37
<i>Li Yang</i> Religion in Xinjiang: history and present.....	45
<i>Nassimov M.O.</i> National consciousness and its main concepts.....	53
<i>Otegulov O.J., Byulegenova B.B., Sheryazdanova G.R.</i> Nuclear Balance: Spread and Deterrence.....	61
<i>Tazhibayev R.I.</i> US policy towards the European Union.....	69

REGIONAL STUDIES

<i>Movkebayeva G.A., Bimagambetova Zh.T., Toguzbayeva A.K., Yurlova D.A.</i> Connecting EU-EAEU-SREB: interests of actors in development of energy policy on the Eurasian space.....	86
<i>Shenin A.S., Ospanova A.N., Izteleuova Ye.A.</i> US in Afghanistan: Unclear Perspectives and Lack of Consensus within the American Establishment.....	93

ORIENTAL STUDIES

<i>Akhmetova A.T., Alibekuly A.</i> Economic cooperation between ASEAN and Republic of Korea: development process and prospects.....	99
<i>Yerkin A., Abzhapparova B.</i> South Korean anti-corruption program «OPEN».....	109
<i>Ilyassova Z.S., Kenbayev Sh.O.</i> The Arab nation as a meta-ethnic community.....	117
<i>Kunanbayeva G.A., Kairken T.Z.</i> Buddhist monuments in the Xinjiang region and the historiography of their study.....	126
<i>Kurmangali G.K.</i> The Role of Tourism in Sudanese Culture: History and the Contemporary Position.....	134
<i>Tairova N.R.</i> «Digital Kazakhstan» and «Digital realization of Silk way» - main links of one chain: problems of cyber security.....	142

TURKOLOGY

<i>Abdualiuly B.</i> The history of sound ə (ä) in the Kazakh language.....	151
<i>Alimbekov R.Zh.</i> Korkut and his era in historical sources.....	157
<i>Bastamitova A.</i> Horse traditional games of Turkic peoples.....	165
<i>Kussainova A.B.</i> Features of paremia on the basis “dog” in Turkic languages.....	172
<i>Saipulla Mollakanagatuly</i> The first translation of the Koran in the Karakhanid state.....	177
<i>Yarygin S.A., Kalikov R.K.</i> The main phases of the earliest Nogais’ history in Kazakhstan.....	185

СОДЕРЖАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

<i>Айтбаев Д.Е., Габдулина Б.А.</i> Мировой опыт участия неправительственного сектора в государственных делах.....	10
<i>Арын Е.М., Арын Р.С.</i> Институциональные основы коммуникативных отношений государственных органов и общества: казахстанская практика конструирования.....	17
<i>Байсултанова К.Ч.</i> Современные транснациональные процессы и национальная безопасность страны.....	31
<i>Жанпейісова К.Д., Бюлегенова Б.Б., Габдулина Б.А.</i> Становление и развитие политической культуры в процессе духовного возрождения общества.....	37
<i>Ли Ян</i> Религия в Синьцзяне: история и современность.....	45
<i>Насимов М.О.</i> Национальное сознание и ее основные понятия.....	53
<i>Өтегүлов О.Ж., Бюлегенова Б.Б., Шерьязданова Г.Р.</i> Ядерный баланс: распространение и сдерживание.....	61
<i>Тажибаяев Р.И.</i> Политика США по отношению к Европейскому Союзу.....	69

РЕГИОНОВЕДЕНИЕ

<i>Мовкебаева Г.А., Бимагамбетова Ж.Т., Тогузбаева А.К., Юрлова Д.А.</i> Сопряжение ЕС-ЕАЭС-ЭПШП: интересы акторов в развитии энергетической политики на евразийском пространстве.....	86
<i>Шенин А.С., Оспанова А.Н., Изтелеуова Е.А.</i> США в Афганистане: неясные перспективы и отсутствие консенсуса внутри американского истеблишмента.....	93

ВОСТОКОВЕДЕНИЕ

<i>Ахметова А. Т., Әлібекұлы А.</i> Экономическое сотрудничество АСЕАН и Республики Корея: процесс развития и перспективы.....	99
<i>Еркін Ә.С., Абжаппарова Б.Ж.</i> Южнокорейская антикоррупционная программа «OPEN».....	109
<i>Ильясова З.С., Кенбаев Ш.О.</i> Арабская нация как метаэтническая общность.....	117
<i>Кунанбаева Г.А., Кайыркен Т.З.</i> Буддийские памятники в Синьцзянском крае и историография их изучения.....	126
<i>Құрманғали Г.Қ.</i> Место туризма в суданской культуре: история и современное состояние.....	134
<i>Таирова Н.Р.</i> «Цифровой Казахстан» и «реализация цифрового Шёлкового пути» - звенья одной цепи: проблемы кибербезопасности.....	142

ТЮРКОЛОГИЯ

<i>Абдуалиулы Б.</i> История возникновения звука ә (ä) в казахском языке.....	151
<i>Алимбеков Р. Ж.</i> Коркыт и его эпоха в исторических источниках.....	157
<i>Бастамитова А.Т.</i> Конные традиционные игры тюркских народов.....	165
<i>Қусаинова А.Б.</i> Особенности паремий, относящихся к понятию «собака» в тюркских языках.....	172
<i>Сайпулла Моллаканатаулы</i> Первый перевод Корана в Караханидском государстве.....	177
<i>Ярыгин С.А., Каликов Р.К.</i> Основные этапы ранней истории ногайцев в Казахстане.....	185

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

Журнал «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева» издается с 1995 года. В 2018 году, в результате его реорганизации, были сформированы 12 самостоятельных научных направлений - серий журнала.

Серия «Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология» научного журнала «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева» выходит с 2018 года и является самостоятельным журналом со своим регистрационным номером, полученным в Министерстве информации и коммуникации РК, а также печатным и онлайн номерами ISSN.

Редакция видит миссию журнала в распространении информации об исследованиях в области социально-гуманитарных наук, способствующей процессу интеграции научных знаний и формированию мировоззрения управленцев новой формации, информационной и методической поддержке вовлеченных в издательский процесс авторов, редакторов, читателей, научных обществ и других заинтересованных лиц и организаций.

В нашей серии освещаются результаты фундаментальных и прикладных исследований, направленных на изучение системы мировой и региональной политики, внутренней и внешней политики современного Казахстана, государственного управления, социально-экономического развития, актуальных вопросов политической науки, истории и теории международных отношений, международной безопасности, мировых интеграционных процессов, проблем комплексного регионоведения и сравнительного страноведения, политических аспектов международных конфликтов, публичной дипломатии и т.д.

Пул авторов журнала географически разнообразен. Среди отечественных авторов, наряду с представителями высших учебных заведений Нур-Султана и Алматы, на страницах журнала выступают исследователи и преподаватели практически всех региональных политологических центров страны, в том числе университетов и институтов, таких как Евразийский научно-исследовательский институт, Казахский национальный университет имени аль-Фараби, Международный казахско-турецкий университет имени Х.А. Яссави, Карагандинский государственный университет имени Е.А. Букетова, Академия государственного управления при Президенте РК, Карагандинская академия МВД РК, Казахский агротехнический университет им. С. Сейфуллина, Университет С. Демиреля, Чжэцзянский университет, АО «Өрлеу», Университет Центральной Флориды, Институт Евразийской интеграции, Казахский университет международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, Институт мировых цивилизаций, Павлодарский государственный университет им. С.Торайгырова, Франкфуртский университет, Национальный университет обороны имени Первого Президента и др. Иностранцев представляют исследователи из таких стран, как США, Китай, Индия, Германия, Россия, Турция и др.

В состав редколлегии журнала входит 12 докторов политических, исторических и филологических наук, 12 кандидатов политических, исторических и философских наук и 14 PhD, которые представляют такие страны, как Россия, Кыргызстан, Германия, Нидерланды, Турция, Болгария, Венгрия, Пакистан, Индия, Аргентина.

За полтора года в пяти номерах журнала опубликовано 79 статей. Выходу в свет второго номера журнала за 2019 год, как и всех предыдущих выпусков, предшествовала серьезная и напряженная работа отдела научных изданий и редакционной коллегии.

Правила подготовки научных статей и условия их опубликования в выпусках нашей серии помещены на сайте журнала <http://bulpolit.enu.kz/>. Независимое рецензирование поступающих рукописей научных статей организуют заместители главного редактора. Редакционная коллегия играет существенную роль в повышении качества публикаций и предотвращении случаев нарушения исследовательской и публикационной этики. Все статьи проходят процедуру проверки рукописи на предмет самостоятельности

выполнения через систему автоматической проверки на плагиат. Публикацию каждой статьи сопровождают аннотации на казахском, русском и английском языках. Тексты статей редактируются и корректируются.

Решение о публикации или отклонении статей редакционная коллегия принимает, основываясь на рецензии, а также исходя из тематических планов и приоритетов на ближайшие выпуски и степени загруженности редакционного портфеля. Срочность публикации материалов, принятых к рассмотрению, авторам не гарантируется. При отклонении статьи автору направляется мотивированное заключение с изложением оснований для отказа в публикации.

Начиная с данного номера, мы помещаем в журнал «Колонку редактора», которая будет отражать наиболее актуальные вопросы и стратегические задачи издания, а также рекомендации главного редактора серии «Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология».

Напоминаем авторам о том, что правила и условия подготовки научных статей надо знать и твердо им следовать. Критерии для публикации научных статей помещаются в каждом номере журнала, также они имеются на сайте ЕНУ им. Л.Н. Гумилева. Следование данным правилам, в том числе требованиям по техническому, методологическому и библиографическому оформлению, не только ускоряет и улучшает процесс рецензирования и редактирования, но и сокращает необходимость дополнительной переписки с авторами и предоставления телефонных разъяснений со стороны наших менеджеров.

Отдел научных изданий и редакционная коллегия систематически совершенствуют данный проект и осуществляют политику поступательного развития журнала с перспективой включения его в базы данных Scopus и Web of Science.

Отметим, что Серия «Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология» входит в перечень научных изданий, рекомендуемых Комитетом по контролю в сфере образования и науки МОН РК для публикации основных результатов научной деятельности, в каталог Национальной академической библиотеки Республики Казахстан. Начиная с третьего номера 2018 года, каждой статье присваивается идентификатор цифрового объекта DOI.

Для дальнейшего продвижения журнала в глобальное пространство научной информации редакционной коллегии необходимо проводить работу по расширению географического разнообразия авторов и обращать особое внимание на качество статей. Согласно рекомендациям по развитию научных журналов компании Clarivate Analytics редколлегия журнала должна приглашать к публикации специалистов, работающих в разных научно-исследовательских организациях, ученых, молодых исследователей из зарубежных стран.

Редакция нашего издания приглашает авторов к публикации результатов своих исследований на страницах журнала «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева. Серия Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология». Данная возможность предоставляется как преподавателям вузов и научным сотрудникам, так и магистрантам, докторантам

*С уважением, главный редактор,
доктор политических наук,
профессор ЕНУ им.Л.Н.Гумилева
Нуртазина Р.А.*

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы, № 2 (127)/2019, б. 109-116

<http://bulpolit.enu.kz/>; E-mail: vest_polit@enu.kz

FTAMP 10.17.51

Ә.С. Еркін, Б.Ж. Абжаппарова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Нұр-Сұлтан, Қазақстан
(E-mail: yerkin.assel@gmail.com)

Оңтүстік Кореяның сыбайлас жемқорлыққа қарсы «OPEN» бағдарламасы

Аңдатпа. Бұл мақала Корей Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы OPEN бағдарламасының пайда болуын, құрылымын, барысын анықтауға арналған. Корея - сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қатаң сақтайтын ел. Дегенмен, мұның өзі жемқорлықтың әртүрлі түрлерін жоюға кепілдік бере алмайды. Осы мәселеге байланысты Корей Республикасын басқарған бірқатар президенттердің заң аясындағы жұмыстары бір бағытта болғанымен, бұл саясат әртүрлі уақыт ағымындағы тиімділігін айқын көрсетті. Корей президенттері өз қызметінің түрлі кезеңдерінде мемлекеттік қызметте «кадрлық тазарту» жүргізіп, қатаң сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жүргізді. Жемқорлыққа қарсы күрес демократиялық реформалар кезеңінде, жалпы жұртшылықтың қатысуымен Оңтүстік Кореяда азаматтық президенттер билігі тұсында және елдегі жариялылық пен ашықтық белең алған кезде іске асырылды және нәтижесін берді.

Түйін сөздер: Корея, президент, саясат, сыбайлас жемқорлық, OPEN бағдарламасы, әкімшілік басқарма, құқық.

<https://doi.org/10.32523/2616-6887/2019-127-2-109-116>

Кіріспе. Кез келген мемлекеттің саяси және экономикалық негізіне, қоғамдық қауіпсіздігіне, азаматтардың конституциялық құқықтары мен бостандықтарына қол сұғатын заңсыз әрекеттердің ең қауіпті түрлерінің бірі сыбайлас жемқорлық болып саналады.

XXI ғасырдың басында Корея Республикасында жемқорлыққа қарсы әрекеттер бойынша тәжірибе жинақтады. Оған бір мысал ретінде Сеул қаласының әкімі Го Ку Наның жемқорлыққа қарсы саясатын айтуға болады. 2000 жылдың басында аталмыш қаланың әкімшілік басқармасы 4 негізгі бағыттан тұратын сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарлама даярлады. Олар:

- сыбайластықтың алдын алу шаралары;
- репрессивті істер;
- әкімшілік қызметіндегі ашықтықты арттыру;
- мемлекеттік және жекеменшік мекемелер қызметкерлері арасындағы тығыз ынтымақтастық іс-әрекеттер.

Сеул әкімшілігі барлық әкімшілік салалардағы мемлекеттік реттеудің өзгерту саясатын белсенді жүргізді: муниципалдық реттеудің шамадан тыс нормаларының болуы, жойылуы немесе жеңілдетілуі; қызметкерлерді ауыстыру жұмыстары енгізілді [1, 23 б.].

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шарттарының бірі – «саяси еркіндік». Егер мемлекет тарапынан жоғарғы билік өкілдері халықтың өмір сүру деңгейіне қызығушылық танытса, онда жемқорлыққа қарсы тұру мен оның алдын алу шаралары – жауабы оңай сұрақтардың бірі болар еді. Осы тұрғыда Оңтүстік Кореяның астанасы Сеул – осындай жағымды амбицияның жақсы үлгісі болды. Билік өкілдері іс жүзінде жемқорлықпен күресудің тиімді механизмін құрды: ол шын мәнінде жұмыс істеп, сондай-ақ оң нәтиже бере алды.

Уақыт ағымына сәйкес, Сеул қаласы жаңа ғылыми әдістемелер мен технология мүмкіндіктерін пайдалануды жөн санайды. Олардың негізінде жемқорлыққа қарсы шаралар

жасалады. Жалпы бұл сферада сенсациялық жаңалыққа айналған 1999 жылы енгізілген «OPEN» атты сеулдік жобаны айтуға болады.

OPEN – бұл шенеуніктердің істерін қажетсіз кідіртуді немесе әділетсіз қарауды болдырмау үшін азаматтардың шағымдарын қарау кезінде қалалық әкімшіліктің жұмысын қадағалау үшін интернетті пайдаланудың ірі жүйесі. Яғни, тұрғындарға шенеуніктерге өткізген арыздарының орындалу барысын Интернет жүйесі арқылы бақылап отыруға мүмкіндік береді.

Жоғарыда аталған бағдарламаның арқасында, азаматтар кез келген уақытта олардың өтініштері бойынша құжаттарды қарау барысын қадағалай алады. Осындай жолмен әкімшілік қызметтің ашықтығы көрініп, жемқорлық шараларының алды алынады. Осы тұрғыда Бенджамин Франклин сыбайлас жемқорлыққа қарсы «саяси ашықтық» туралы өз ойын ерекше атап өтті: «Күн сәулесі – ең жақсы дезинфектор» дейді. Яғни күн шуағының адам бойын тазартатын ерекше қасиеті туралы түсіндіреді. Және дәл сол сана және қоғам ашықтықтығы, белгілі бір вакцина секілді: мемлекетті ластайтын инфекциядан арылтып, оны жоюға септігін тигізеді. Қалалық әкімшілік жұмысының ашықтығын қамтамасыз ететін «OPEN» онлайн жүйесі келесі қызметтерді орындай алады: белгілі мемлекет азаматтарына лауазымды тұлғалардың қажетсіз кідірістерін немесе әділетсіз қарауын болдырмауға мүмкіндік береді; кез келген оң және теріс жағдаяттар туғанда жоғарғы билік өкілдері ат салыса отырып қалай шешілетіні туралы, яғни заңға қарсы фактілер орын алатын болса қарсылық білдіре алатыны да қарастырылады[2, 10-15 б.].

«OPEN» бағдарламасы Сеулдік сыбайлас жемқорлыққа қарсы негіздемлерге бағытталған төмендегідей өзекті принциптерден құралады:

1. Қол жетімділік. Бұл идеяны үш бағытта қарастыруға болады:

- аумақтық және уақытша аспектілер – азаматтар кез келген жерде және уақытта Интернет процесі арқылы қалалық әкімшілікке берген өтініштерін бақылай алады;
- ақпараттық аспект – «OPEN» регламентті бағдарламасының көмегімен азаматтар өз құқықтарына қатысты кез келген информация ала алады;
- оперативті-функционалды аспект – көрсетілген бағдарламаны пайдалану ыңғайлылығы биліктің жұмыс сапасын бақылау процедурасын жеңілдетеді және құқық бұзушылық әрекеттерін аз уақыт ішінде шешуге мүмкіндік береді.

2. Ашықтық. Біріншіден, «OPEN» арқылы ашық жүйені бақылау; екіншіден, әкімшіліктегі процедуралық аспектілердің анықтығын білдіреді. Яғни азаматтардың өтініштерін қарау тәртібі туралы ақпаратқа нақты қол жеткізу, өтінішті қанағаттандыру туралы шешім қабылдауға, құжаттарды қарауға мүмкіндік және қарау уақытын бағалауға қатысты сұрақтарға жауап береді.

Азаматтардың өтініштерін қараудың онлайн режиміндегі осындай жүйесінің басты мақсаты сыбайлас жемқорлық әрекеттердің алдын алу болып табылады. Ол төмендегідей жүзеге асады:

- азаматтарға әлеуметтік бақылауды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін осы саладағы қажетті ақпаратты ұсыну;
- саяси ашықтық орнату әрекеттері;
- сыбайлас жемқорлықтың болуының қажетті шарты ретінде лауазымды тұлғалар мен азаматтар арасындағы жеке қарым-қатынастан тыю ерекшеліктері де айтылады. Істің жай-күйі туралы ақпаратқа еркін қолжетімділік – шенеуніктермен жеке қарым-қатынас жасау қажеттілігін немесе шешім қабылдау үдерісін аяқтауды жеделдету үшін пара беруді болдырмайды.

Осындай бірізділікпен «OPEN» жүйесі бұл мемлекеттің негіздерін бұзатын әлеуметтік зиянды құбылыс ретінде жемқорлықты жою және азаматтардың қалалық әкімшілікке сенімін қайта қалпына келтіру жұмыстарын реттейді. Және осы тұста жоғарыдағы аталған

жұмыстарға сәйкес үнемі бақылаудағы жоғарғы билік өкілдерінің қызметіне үлкен жауапкершілік пен объективтілік күтіледі [2, 22-27 б.].

«OPEN» - құрылымы өте қарапайым ұйымдастырылған бағдарлама. Азаматтар қандай да бір өтінім берген кезде, мысалы, ғимаратқа рұқсат алу үшін, тиісті әкімшілік бөлімінің қызметкерлері «OPEN» веб-сайтына осы өтініш туралы ақпаратты орналастырады. Интернетке қосылған кез келген үйдегі, қызметтік, аймақтық бөлімдердегі компьютерлерді пайдалана отырып, тұтынушылар олардың арыз-өтініштері сайтқа орналасуы мен уақытын, ол сұрақпен кім қалай айналысатынын және қашан шешілетінін немесе өтінім орындалмаса оның нақты себебін біле алады.

Аталмыш бағдарламада өмір сүрудің сфералары нақты көрсетілген. Зерттеу жұмыстарының қорытындысы көрсеткеніндей жемқорлыққа қарсы практика іс-шаралар түрінде ашық таратылады. Атап айтар болсақ:

1. Тұрғын үй және құрылыс;
2. Құрылыс жұмыстары;
3. Транспорт;
4. Қоршаған орта;
5. Мәдениет пен туризм;
6. Өнеркәсіп пен экономика;
7. Қалалық жоспар;
8. Тазалық және әлеуметтік қамтамасыз ету;
9. Әкімшілік жұмыстары;
10. Өрт бөлімшесінің қызметі.

Әрбір сфера жұмыс жасау барысында нақты бекітілген жоба бойынша жүзеге асады. Мысалы, «Тұрғын үй және құрылыс» санаты:

- Тұрғын үй құрылысы жобалары;
- Құрылысқа рұқсат және бақылау;
- Ғимараттарды жаңарту жобалары;
- Жағын мөлтек аудандарындағы экологияны жақсарту;
- Сәулетшілерді (архитекторларды) бекіту сынды тармақтардан тұрады.

Қазіргі уақытта Интернетке міндетті түрде салынатын публикация ретінде танылатын әлеуметтік сфералар саны 54-ті құрайды. Олардың ішіне өтініштерді қарау кезінде құқық бұзушылықтар жиі кездесетін орталықтар да кіреді. Бірақ, бір ескеретіні, күрделі құжаттарды рәсімдеуге байланысты азаматтар үшін қолайсыз болып танылатын, әйтсе де жобаны қараудың барлық сатыларының ашық жариялануы – шенеуніктердің қызметтеріне сеніммен қарауға септігін тигізіп отыр.

«OPEN» бағдарламасы – осы жобаны қолдайтын және дамуына үлес қосатын комиссияның көмегімен құрылды. Комиссия қаралатын іске жауапты үш адамнан және жобаның тоғыз ғылыми-техникалық жұмыскерлерінен құралған. Мемлекеттік қызметкерлер өз тәжірибелеріне сүйене отырып, рұқсатнаманың берілуі кімнің міндетіне кіретіндігін, жобаларды бақылау мен бекіту, мекемеге түскен өтінімдердің мақсаты мен міндетін басшылыққа ала отырып, комиссия мүшелерінің өз міндеттері жайлы ақпаратпен танысқандығын растайтын істерді жүзеге асыра алады. Комиссия өкілдері азаматтардың арыз-тілектері туралы ақпаратты қандай тәсілмен жария етуге болатынын талқылады. Тиісінше, кіріс қосымшалардың ақпараттық ағыны схемасы жасалды, деректерді енгізу форматтары стандартталған және жүйенің жұмысын қамтамасыз ету үшін компьютерлік бағдарлама құрылды.

Бағдарламалық жасақтамалар азаматтардың өтініштерін талдауды қоса отырып, өтініштердің жіктелуін, әр іс қараудың тәртібін және ақпараттық ағын схемасын құруды қарастырды. Деректерді өңдеуді жеңілдету үшін лауазымды тұлғалар үшін ақпараттарды енгізудің стандартталған форматтары әзірленді.

Осылайша, сайт әрбір өтініш бойынша толық ақпаратты қамтып, соның ішінде ұсынылған өтінімді ресімдеу, қажетті құжаттарды рәсімдеу, сондай-ақ ақпараттық іздеу бағдарламасы да рәсімделеді. Жүйе, сондай-ақ, қалалық әкімшіліктің тиісті бөлімшесі туралы және осы істі қарауға жауапты қызметкерлер, сондай-ақ олардың телефондары туралы ақпаратты орналастыруды, сондай-ақ осы мәселе бойынша қашан және қалай құжаттарды шығару туралы ақпаратты ұсынады.

Қалалық әкімшіліктің қызметкерлері азаматтардың өтініштерін ескере отырып, компьютерлік сабақтарда оқыды, жүйенің қалай жұмыс істейтінін, мәліметтерді енгізу және өзгерту әдістерін зерттеді. Зерттеу аяқталғаннан кейін әрбір қызметкер жеке сәйкестендіру нөмірін және паролін алып, ол оның жұмыс бөліміне сайттың деректерін енгізуге мүмкіндік беретін функцияны білді. Бұл берілген функция ақпараттың сенімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз етеді [2, 30-33 б.].

Жоғарыда айтылғандай, «OPEN» бағдарламасы азаматтарға тек ақпарат беріп қана қоймай, сондай-ақ өтініш беру процедурасының уақтылы орындалуын әлеуметтік бақылау арқылы жүзеге асуына мүмкіндік береді, сондай-ақ осы үрдісті қадағалау және процестегі кез-келген кешігулерді болдырмау, деректерді енгізу тәртібі және теріс пайдаланушылықты анықтау мүмкіндігіне де ие.

Жүйе барлық әкімшілік қызметкерлерден сайтта әрбір өтінішпен жұмыс күні мен сағатын көрсетуді талап етеді. Бірде бір лауазымды тұлға іс қарауды кейінге қалдыра алмайды, сонымен бірге рұқсат етілмеген шешім қабылдауға да құқығы жоқ.

Мемлекетке белгілі бір жобаның рұқсат етілуі мен бекітілуі туралы өтінішті және шолу кезіндегі кешіктірулерді азаматтар интернет арқылы біліп отыру үшін келесі күтілетін процесстің күні әрбір қағаздарды ауыстыру кезінде көрсетіледі.

Аудит және инспектор істеріне жауапты қызметкерлер орындалуы тиіс жұмысқа бөлінген уақыттың жарамдылығын және осы жұмысты «OPEN»-нің сайтына салған жауапты департаменттен орындалу талабын сұрай алады. Және аталмыш жобадағы кедергілердің орын алу себебін түсіндіріп, келесі орындалатын жобаның күнін бекітіп, егер орындалу күні белгісіз себептермен қойылмай қалып, ал процесс өтіп кеткен болса сайтқа жаңарту енгізу жұмыстары да қамтылады.

«OPEN» жүйесі кез-келген уақытта өтінішті қараудың нақты күні бойынша жұмыс жасайды. Мысалы қала әкімшілігінің қарапайым қызметкерінен бастап бас директорға дейін деректерді енгізу күнін салыстыру арқылы кез-келген деректерді енгізу кідірістерін қадағалауға мүмкіндік береді.

Халық арасында жүргізілген әлеуметтік сауалнама сүйенсек, оған 1245 адам қатысып, оның 84,3%-ы (1167-ден 984) «OPEN» бағдарламасын «ашық саясаттың» жетістігі деп санаса, қалған пайызы олардың қызығушылықтарын қанағаттандырады деген ойды білдірді [3, 55 б.].

«OPEN» бағдарламасы нақты уақыттағы әкімшілік жұмыс ағымы (енді жеке істің шешімін сол қабылданған уақытта білуге болады) туралы ақпаратты динамикалық түрде жариялайды және осы әдіс бірегейлігімен ерекшеленеді.

Хаос талаптарымен өмір сүру өте қиын. Қала әкімшілігінің жұмысына «OPEN» программасын енгізу мәселені шешудің айқын тәртібінің сақталуын бақылауға мүмкіндік береді, өйткені «жылпылама бос орынды» қылмыстың алдын алу қиын екені белгілі [4, 15 б.].

«OPEN»-ды кейбір аймақтарда итальяндық «Таза қолдар» операциясының аналогы ретінде қарастыруға болады, бірақ аздап өзгеше тұрғыда болатыны рас. Басымдық шенеуніктердің кейінгі уақыттағы бақылау істеріне емес, алдыңғы болып өткен профилактикалық жұмыстарға, яғни зұлымдықтың алдын алуға болатын және сенімсіз қызмет иелерін жұмыстан шеттетуге мүмкіндік беретін күштерге түседі. Сеул тәжірибесі сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте, репрессия қажет болғанымен, П.Янидің бекітуіне

қарамастан, шешуші рөл атқармайтынын дәлелдейді. Адалдық - бұл жеке, субъективті сипат, оны әрдайым жетілдіруге және өз-өзімізді тәрбиелеуімізге қажет екенін түсінуіміз керек. Сондықтан, Сеул қаласының мэрі, оның ізбасарлары сенім туралы позицияларын сақтап қалуы керек, сонда ғана халық олардың ізінен ере алады [4, 25 б.].

«OPEN» жүйесі – әкімшілік секторда дұрыс және сау жұмыс істеуін қамтамасыз ететін прогрессивті құрал ретінде қолданылады, сонымен бірге оның міндеттерінің бірі – орталық және жергілікті деңгейдегі барлық мемлекеттік қызметтер осы бағдарламамен жұмыс істеуі және оны дамытуға және жетілдіруге жәрдемдесуі болып табылады.

Бұл бағдарлама тек зерттеу жобасы, таңдалған бағдарлардың дұрыстығын растауға бағытталған теориялық сауалнама немесе сыбайлас жемқорлыққа қарсы басты жүйе ғана емес, ол – қарапайым өмір үрдісіне еніп, практикада қолданылатын және оң нәтиже беретін бірегей жоба. Және айта кетерлігі, бұл проекттің өзі проблема туралы мәлімдеме, болған жемқорлықты шешу жолдарының түрлері болып табылады [5, 9 б.].

Сеулдің астаналық үкіметі Біріккен Ұлттар Ұйымымен БҰҰ-ға мүше елдердегі «OPEN» жүйесімен жұмыс істеу бойынша оқу-әдістемелік құралды әзірледі. Сеулде «OPEN» онлайн-жүйесінде екі ұйым демонстрациялық тренинг өткізді. Осылайша, БҰҰ барлық елдердің мемлекеттік билік құрылымдарында таратылуын құптайтыны белгілі болды. Алайда, «OPEN» бағдарламасының белгілі бір ұлттық жүйе арқылы нақты қабылдануы сыбайлас жемқорлықпен күресуге және мемлекеттік механизмнің осы құбылысқа бейімділігін ең жоғарғы эшелондық билікте болуын көрсетеді және осыған байланысты бұл жүйе өзіндік өлшемі ретінде жұмысын жалғастырады.

Тұтастай алғанда, халықаралық қоғамдастық осындай жобаға деген қажеттілікті және оның тиімділігін мойындады. Бұл «OPEN» бағдарламасы арқылы баға берілген Дурбан конференциясында расталды. Толығырақ айтсақ: «Біз Сеул қаласының мэрі көрсеткен қоғамдық жобалардың ашық конкурстық жүйесі сияқты сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және анықтаудың жаңа, шығармашылық және тиімді әдістерін әзірлейміз, табамыз және таратамыз» - деген мәтін айтылған болатын [5, 24-30 б.].

Сапасы жағынан «OPEN» бағдарламасы Ресейде де бағасын алды. Санкт-Петербургтің билігі лауазымдылар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте Сеул тәжірибесін қолдануға ниетті. Олардың айтуынша, осы бағдарламаның нәтижесі бойынша Оңтүстік Корея астанасының лауазымды тұлғалары арасындағы жемқорлық алты есе азайғанын білуге болады. Осыған байланысты саяси кеңес Судьялық құқық фракциясының қалалық заң шығарушы Ассамблеясы мен оның бағдарлама комиссиясына Сеул бағдарламасының принциптерін Санкт-Петербургтің атқарушы билік органдарының қызметіне енгізуді көздейтін бірқатар заң жобаларын әзірлеуді тапсырды [6, 97 б.].

Өзінің мағынасы мен дербес ерекшеліктеріне қосымша, «OPEN» жүйесі Сеулдегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегияның ажырамас бөлігі болып табылады. Сыбайлас жемқорлықпен үздіксіз күресу бағдарламасы төрт негізгі бағыт бойынша жүзеге асырылады:

1. Алдын алу шаралары;
2. Репрессивтік шаралар;
3. Әкімшілік қызметіндегі ашықтықты арттыру;
4. Жеке тұлғалар мен мемлекеттік қызметтер арасындағы тығыз ынтымақтастық шаралары жатады.

1. Алдын алу шаралары барлық әкімшілік салаларда мемлекеттік реттеуді жеңілдетуден тұрады. Бұл ретте муниципалды реттеудің артық нормалары жойылды немесе жеңілдетілді деген тұжырымға келуге болады. «Тыныш иірімде сайтан түлейді» деп ежелгі мақалда айтылғандай, тым ұзақ уақыт бойы қызметінде отырған қызметкер өз бөлімінде «сатушы-сатып алушы» жүйесін орнатуы мүмкін. Әлеуетті келіссөздерді жою үшін Сеул әкімшілігі белгілі бір аумақты рұқсаттарды, санкцияларды және бақылауды беру туралы шешім қабылдайтын бір лауазымды адамның бақылауына берудің ұзаққа созылған тәжірибесін

тоқтатты. Сол кезден бастап шенеуніктер түрлі салалардағы күнделікті өтініштерді қарауға міндеті жүктелді. Бұдан басқа 25 ауданның әкімшіліктерінде кадрлық өзгерістер болып өтті. Осылайша, Сеулдегі кадр саясаты да басқа елдердегі сияқты жемқорлыққа қарсы саясаттың басты сілтемесі болып табылады.

2. Репрессивтік шаралар Сеул қаласының ресми өкілдері жасаған барлық құқық бұзушылықтар үшін қолданылады. Сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділік принципін іске асыру үшін мэрге тікелей шақыру жүйесі енгізілді. Айына бір рет қалалық әкімшілікте сыбайлас жемқорлыққа бейім аудандарда ақылы жауаптар бар ашық хат жіберіледі. Әкім өз кезегінде барлық ашық хаттарды оқып, барлық құқық бұзушылар дұрыс жазаланғанын қамтамасыз етеді.

3. Сеул әкімшілігінің қызметінде айқындық пен ашықтықты қамтамасыз ету үшін «OPEN» бағдарламасы жасалды, ол сыбайлас жемқорлыққа бейім әкімшілік мекемелердің қызметін толықтай жүзеге асыратын бірегей бағдарлама болып табылады. «OPEN»-мен қатар, жемқорлыққа қарсы индекс те енгізілді.

4. Жеке тұлғалар мен мемлекеттік қызметтер арасындағы өзара әрекеттесудің элементтері мақалның жоғарғы бөлігінде аталған барлық облыстарда болуы мүмкін. Бұдан басқа сыбайлас жемқорлықтың алдын-алу және халыққа тауарлар мен қызмет көрсетулерді ұсыну кезіндегі басқа да заң бұзушылықтарды болдырмау мақсатында «Тұтастық туралы келісім» енгізілді. Пара алмаудың міндеті жоғарғы билік өкілдері арасында, тауар сату және жеткізумен айналысушылардың арасында, құрылыс істері бойынша келіссөз жүргізушілер арасында жүзеге асады. Яғни аталған қызмет мүшелері осындай келісімге қол қойып, келіскендігін білдіреді. Егер оны бұзу актілер тіркелсе, көрсетілген жаза бойынша айыбы өтеледі.

Бұл шаралар бір-бірін сапалы түрде толықтыра отырып, Сеулдегі жемқорлыққа қарсы жүйенің тиімділігін қамтамасыз етеді[7, 115 б.].

ЖоғарыдакелтірілгенкөрінісСеулүкіметікөрсеткенөнертабылықпеншығармашылықтың жоғары деңгейін көрсетеді. Және осыған сәйкес Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің жаңа оң және өте перспективалық идеялары әзірленді, соған орай оң нәтиже берілді. ТИ-тің жыл сайынғы есебіне сәйкес 2000 жылдан 2014 жылға дейін Оңтүстік Кореядағы ТБИ бойынша сыбайлас жемқорлық көрсеткіші 0,2 тармаққа өсті және қазір 4,21 санын құрайды. Бұл кішкене жоғары пайызды өсім айтарлықтай жақсы деп есептеледі: себебі бұл көрсеткіш жалпылама бүкіл Оңтүстік Кореяға есептелген. Бірақ қазіргі таңда барлық жоғарыда аталған инновациялар тек Сеулде ғана тәжірибеден өтіп жатыр, десе де соған қарамастан, бүкіл мемлекеттегі жемқорлық жағдайына әсер етеді.

Қорытынды. Корея Республикасы тиімді сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен заңнамаға ие. Сыбайлас жемқорлық қылмыстары жасалса да, олар қоғам тарапынан қатаң қысымға ұшырап, айыпталып отырады, қарапайым қызметкер, полиция қызметкері немесе президент болса да маңызды емес.

Корея - сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қатаң сақтайтын ел. Дегенмен, бұл өзі жемқорлықтың әртүрлі түрлерін жоюға кепілдік бере алмайды. Осы мәселеге байланысты Корей Республикасын басқарған бірқатар президенттердің заң аясындағы жұмыстары бір бағытта болғанымен, бұл саясат әртүрлі уақыт ағымындағы тиімділігін айқын көрсетті. Корей президенттері өз қызметінің түрлі кезеңдерінде мемлекеттік қызметте «кадрлық тазарту» жүргізіп, қатаң сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат жүргізді. Жемқорлыққа қарсы күрес демократиялық реформалар кезеңінде, жалпы жұртшылықтың қатысуымен Оңтүстік Кореяда азаматтық президенттер билігі тұсында және елдегі жариялылық пен ашықтық белең алған кезде іске асырылды және нәтижесін берді.

Әдебиеттер тізімі

1. История Конституции Республики Корея. – Сеул: *경세원*, 2015. - 126 с.
2. Программа антикоррупционных мероприятий администрации г. Сеула (OPEN). – Сеул: *Journal of Democracy*, 2016. - 92 с.
3. Асмолов К.В. Культурное восприятие коррупции в Республике Корея и КНДР. Мировой опыт борьбы с коррупцией. – Москва: Сборник материалов научных семинаров и заседаний дискуссионного клуба, 2014. – 141 с.
4. Jong-sung You Development of control of corruption in South Korea. - Australia: GIGA German Institute of Global and Area Studies, 2015. – 37 p.
5. Kalinowski Thomas and Seoul Kim Corruption and Anti-Corruption Policies in Korea. - Seoul: GIGA, 2014. - 30 p.
6. Facts about Korea. - Seoul: Korean Overseas Information Service, 2015. - 198 p.
7. Cumings B. Korea's Place in the Sun. A Modern History. - New York: W.W. Norton & Company, 2005. - 544 p.

Ә.С. Еркін, Б.Ж. Абжаппарова

Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Нур-Султан, Казахстан

Южнокорейская антикоррупционная программа «OPEN»

Аннотация. Эта статья посвящена определению, структуре и процессам антикоррупционной программы OPEN в Республике Корея. Корея - страна с жестким антикоррупционным законодательством. Однако само по себе это не может быть гарантией искоренения различных видов коррупции. Ряд президентов Республики Корея работали в данном направлении, но одна политика продемонстрировала разную эффективность в различные периоды времени. На различных этапах своей деятельности президенты Кореи занимались «кадровой чисткой» на государственной службе, проводили жесткую антикоррупционную политику. Борьба с коррупцией осуществлялась также в период демократических реформ с участием широкой общественности Южной Кореи.

Ключевые слова: Корея, президент, политика, коррупция, программа OPEN, административное руководство, закон.

A. Yerkin, B. Abzhapparova

L.N.Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan

South Korean anti-corruption program «OPEN»

Abstract. This article is devoted to the definition, structure and processes of anti-corruption program OPEN in the Republic of Korea. Korea is a country with tough anti-corruption legislation. However, this in itself cannot guarantee the eradication of various types of corruption. Regarding this issue, a number of presidents of the Republic of Korea worked in one direction, but this policy has demonstrated effectiveness in different periods of time. At various stages of their activities, the Korean presidents were engaged in “personnel cleaning” in the public service, pursuing a tough anti-corruption policy. The fight against corruption was carried out in a period of democratic reforms with the participation of the general public in South Korea.

Key words: Korea, president, politics, corruption, OPEN program, administration, law.

References

1. Istoriya Konstitucii Respubliki Korea [History of the Constitution of the Republic of Korea] (*경세원*, Seoul, 2015).
2. Programma antikorrupcionnyh meropriyatii administracii g. Seula (OPEN)[The program of anti-corruption activities of the Seoul city administration (OPEN)] (*Journal of Democracy*, Seoul, 2016).

3. Asmolov K.V. Kul'turnoe vospriyatie korrupcii v Respublike Korea i KNDR. Mirovoi opyt borby s korrupciei [Cultural perceptions of corruption in the Republic of Korea and the DPRK. World experience in the fight against corruption] (Collection of materials of scientific seminars and discussion club meetings, Moscow, 2014).

4. Jong-sung You. Development of control of corruption in South Korea (GIGA, Australia, 2015).

5. Kalinowski, Thomas, Seoul Kim Corruption and Anti-Corruption Policies in Korea (GIGA, Seoul, 2014).

6. Facts about Korea (Korean Overseas Information Service, Seoul, 2015).

7. Cumings B. Korea's Place in the Sun. A Modern History (W.W. Norton & Company, New York, 2005).

About the authors:

Yerkin A. - 1st year Master degree Student of the Department of Oriental Studies, Faculty of International Relations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Abzhapparova B. - Doctor of Historical Sciences, Professor of the Faculty of International Relations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Nur-Sultan, Kazakhstan

Erkin Ә.С.- магистрант 1-курса кафедры востоковедения факультета международных отношений Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева.

Абжанпарова Б.Ж.- д.и.н., профессор факультета международных отношений Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы»
журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журнал мақсаты. Саяси ғылымдар, аймақтану, шығыстану, түркітану салалары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 349 кабинет) және vest_polit@enu.kz электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар *қазақ, орыс, ағылшын, араб, түрік* тілдерінде қабылданады.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді. Сонымен қатар мақала мәтінін плагиат жүйесінде тексеруге келісімін білдіреді.

4. Мақаланың көлемі 18 беттен аспауға тиіс (6 беттен бастап).

Мақаланың құрылымы

5. XFTAP <http://grnti.ru/> - *бірінші жолдың сол жақтауында;*

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында;

Аннотация (100-200 сөз; мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспе, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі). Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-ізвестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр **таблица, сурет** қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі. Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, б. 45]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін,

әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгілерін журнал bulpolit.enu.kz сайтындағы **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз**).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса), орыс және ағылшын тілінде (егер мақала түрік немесе араб тілінде жазылса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) өңдеп қайта, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі қажет. Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

Пікірі мақұлданған мақалаларды редколлегия алқасына талқылап, басуға келіседі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылы 4500 тенге – Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ қызметкерлері үшін және 5500 тенге басқа ұйым қызметкерлеріне.

Provision on Articles submitted to the Journal
“Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Political Science. Regional studies. Oriental studies. Turkology Series”

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works and book reviews in the fields of political science, regional studies, oriental studies, turkology.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 349) and by e-mail vest_polit@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: *Kazakh, Russian, English, Turkish, Arabic.*

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations and also he/she agrees to check the uniqueness of the article text.

4. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. Structure of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

IRSTI <http://grnti.ru/> - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment, bold*

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

All **abbreviations**, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on **the financial support** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, p. 45]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see on the journal web-site bulpolit.enu.kz).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language), in Russian and English (if the article is in Turkish or Arabic language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

**Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского
национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Политические науки.
Регионоведение. Востоковедение. Тюркология»**

1. **Цель журнала.** Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ и обзоров книг по направлениям политические науки, международные отношения, востоковедение, регионоведение, тюркология.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 349) и по e-mail vest_polit@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: *казахский, русский, английский, турецкий, арабский.*

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций, а также дает согласие на проверку уникальности текста статьи.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. **Схема построения статьи** (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: *тип – Times New Roman, размер (кегель) - 14*):

МРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.*

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными.

Все **аббревиатуры и сокращения**, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, с. 45]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нецензурируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. на сайте журнала bulpolit.enu.kz в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке), на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке), на русском и английском (если статья оформлена на турецком или арабском языках).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ им. Л.Н. Гумилева – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Редактор: Р.А. Нуртазина
Шығарушы редактор: Е.А. Изтелеуова
Дизайн: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Хабаршысы. Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы.
-2019. - 2(127). - Нұр-султан: ЕҰУ. 197-б.
Шартты б.т. -24,6 Таралымы - 35 дана

Мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекен-жайы: 010008, Нұр-Сұлтан қ.,
Сатпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31-434)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің баспасында басылды